

# **NOTARIUSZ**

*Kod zawodu:*

*261905*

## **1. Zadania zawodowe**

Działalność notariuszy w naszym kraju reguluje *ustawa z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r. poz. 164)* ze zmianami. Na podstawie w/w ustawy notariusze tworzą samorząd notarialny. Obejmuje on izby notarialne oraz Krajową Radę Notarialną. Przynależność notariuszy do samorządu jest obowiązkowa. Ustrojowe zasady działania samorządu notarialnego wynikają z art.17 Konstytucji RP. Zgodnie z tym artykułem samorząd zawodowy, reprezentujący osoby wykonujące zawód zaufania publicznego, sprawuje pieczę nad należytym wykonywaniem tego zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.

Notariusz będąc osobą zaufania publicznego powołany jest do:

- sporządzania aktów notarialnych,
- sporządzania aktów poświadczenia,
- doręczania oświadczenia,
- spisywania protokołów,
- sporządzania protestów weksli i czeków,
- przyjmowania na przechowanie pieniędzy, papierów wartościowych, dokumentów, danych na informatycznym nośniku danych,
- sporządzania wypisów, odpisów i wyciągów dokumentów,
- sporządzania na żądanie stron, projektów aktów, oświadczeń i innych dokumentów.

Czynności notarialne mogą dotyczyć obrotu nieruchomościami, spadków, założenia spółki akcyjnej, poświadczenia własnoręczności podpisu, wyciągu lub kopii z oryginału itp. Każda czynność notarialna musi zostać zarejestrowana i ma swój odrębny numer w księdze. Notariusz, sporządzając odpowiednie dokumenty, powinien dochować staranności, by zachowane zostały wszystkie przewidziane prawem wymogi, jak np. potwierdzenie tożsamości stron, obecność wszystkich zainteresowanych stron itp. Po sporządzeniu dokumentu notariusz odczytuje go stronom, które następnie składają na nim swój podpis. Jako ostatni składa podpis notariusz i jest to potwierdzenie autentyczności dokumentu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Zamościu

Czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego.

## **2. Warunki podjęcia pracy w zawodzie**

Notariusza powołuje i wyznacza siedzibę jego kancelarii Minister Sprawiedliwości, na wniosek osoby zainteresowanej, po zasięgnięciu opinii rady właściwej izby notarialnej. Minister Sprawiedliwości może odmówić powołania na stanowisko notariusza tylko wtedy, gdy kandydat nie spełnia wymogów ustawowych, a także jeżeli dotychczasowe postępowanie kandydata budzi wątpliwości co do jego rzetelności, uczciwości lub przestrzegania wartości demokratycznego państwa prawnego.

Wniosek powinien zawierać dane o kwalifikacjach osoby zainteresowanej oraz wskazywać lokal przewidywany do prowadzenia kancelarii i termin jej uruchomienia. Do wniosku osoba zainteresowana jest obowiązana dołączyć – w przypadku osoby urodzonej przed dniem 1 sierpnia 1972 r. – oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2013 r. poz. 1388) albo informacje, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy

**Notariuszem** zgodnie z art.11-12 Prawa o notariacie **może być powołany ten, kto:**

- posiada obywatelstwo polskie, obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, albo obywatelstwo innego państwa, jeżeli na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej przysługuje mu prawo podjęcia zatrudnienia lub samozatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w tych przepisach;
- korzysta w pełni z praw publicznych i ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- jest nieskazitelnego charakteru i daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu notariusza;
- ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;
- odbył aplikację notarialną w Rzeczypospolitej Polskiej;
- złożył egzamin notarialny w Rzeczypospolitej Polskiej;

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Zamościu

■ ukończył 26 lat.

Wymagania dotyczące odbycia aplikacji notarialnej i złożenia egzaminu notarialnego nie dotyczą osób, które w Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) uzyskały tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych;
- 2) zajmowały stanowisko sędziego lub prokuratora;
- 3) wykonywały zawód adwokata lub radcy prawnego przez okres co najmniej 3 lat;
- 4) zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa przez okres co najmniej 3 lat.

### ➤ **Egzamin wstępny na aplikację notarialną**

Nabór na aplikację notarialną przeprowadza się w drodze egzaminu wstępnego. Egzamin wstępny przeprowadzają komisje egzaminacyjne do spraw aplikacji notarialnej przy Ministrze Sprawiedliwości. Egzamin ten polega na sprawdzeniu wiedzy kandydata na aplikanta notarialnego z zakresu: materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądowo-administracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa finansowego, prawa prywatnego międzynarodowego, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu notarialnego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej. Egzamin przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości. Polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 150 pytań. Pozytywny wynik z egzaminu wstępnego otrzymuje kandydat, który uzyskał z testu co najmniej 100 punktów. Wpis na listę aplikantów notarialnych następuje na podstawie uchwały rady izby notarialnej właściwej ze względu na miejsce złożenia zgłoszenia. Kandydat od uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu ma 2 lata na złożenie wniosku o wpis na listę aplikantów notarialnych. Aplikant notarialny odbywa aplikację u notariusza, z którym zawarł umowę o pracę, a w przypadku zatrudnienia przez radę izby notarialnej, u notariusza wyznaczonego przez tę radę. ***Aplikacja notarialna jest odpłatna i trwa 3 lata i 6 miesięcy.*** Notariusz, u którego aplikant notarialny odbywa aplikację, kieruje przez cały okres aplikacji szkoleniem aplikanta notarialnego, zapoznaje go z czynnościami należącymi do zakresu obowiązków notariusza i współdziała w tym zakresie z innymi osobami szkolącymi aplikanta

notarialnego, mając na uwadze, że w trakcie aplikacji aplikant notarialny sporządza co najmniej 70 projektów aktów notarialnych i co najmniej po 14 projektów innych czynności notarialnych. Na podstawie opinii osób szkolących aplikanta notarialnego oraz własnych spostrzeżeń notariusz kierujący szkoleniem aplikanta notarialnego sporządza przed upływem okresu odbywania aplikacji opinię o aplikancie notarialnym, do której dołącza projekty przygotowanych przez aplikanta notarialnego projektów aktów notarialnych wraz z recenzjami co do poprawności ich wykonania. Opinię tę dołącza się do akt osobowych aplikanta notarialnego, prowadzonych przez radę izby notarialnej.

### ➤ **Egzamin notarialny**

Do egzaminu notarialnego może przystąpić osoba, która ukończyła aplikację notarialną i otrzymała zaświadczenie o jej odbyciu oraz złożyła wniosek o dopuszczenie do egzaminu notarialnego w siedzibie właściwej izby notarialnej. Minister Sprawiedliwości zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej, nie później niż na 90 dni przed terminem egzaminu notarialnego, ogłoszenie o egzaminie notarialnym, w którym podaje w szczególności:

- termin złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu notarialnego
- adres siedziby komisji kwalifikacyjnej;
- termin przeprowadzenia przez komisję kwalifikacyjną każdej części egzaminu notarialnego;
- wysokość opłaty za egzamin notarialny.

**Egzamin notarialny** polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu notariusza. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin, która stanowi dochód budżetu państwa. Egzamin składa się z trzech części pisemnych. Pierwsza i druga część egzaminu notarialnego polegają na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanych przypadków. Trzecia część egzaminu polega na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności notarialnej albo uzyskania jej dopuszczalności albo opracowaniu projektu czynności notarialnej innej niż akt notarialny. Pozytywny wynik z egzaminu notarialnego otrzymuje osoba, która z każdej części egzaminu otrzymała ocenę pozytywną. Minister Sprawiedliwości publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwiska osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu.

### **3. Szanse zatrudnienia**

W Polsce notariuszy powołuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii właściwej izby notarialnej według kryteriów ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie. Jedynym miejscem pracy notariusza jest kancelaria notarialna, która może być prowadzona samodzielnie lub na zasadzie spółki prawników.

### **4. Płace**

Zarobki notariuszy są uzależnione od ilości klientów i regulowane są taksą notarialną. Określa ona maksymalną wysokość opłat za usługi notarialne. Dla niektórych czynności opłata określona jest w wysokości kwotowej, dla innych związana jest z wartością przedmiotu spisywanego aktu np. maksymalna taksa za sporządzenie testamentu wynosi 50 zł., testamentu zawierającego zapis uprawnienia bądź pozbawienia zachowku 150 zł, odwołanie testamentu 30 zł, umowy majątkowej małżeńskiej 400 zł, zrzeczenia się prawa użytkowania wieczystego 80 zł, protokołu walnego zgromadzenia akcjonariuszy 1 100 zł itd. Wykaz maksymalnych opłat znajduje się w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 28 czerwca 2004 r. sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (Dz.U. z 2013 r. nr 237).

Mediana zarobków notariuszy w Polsce wynosi nieco ponad 6 000 zł miesięcznie. Są one zależne od ilości i rodzaju czynności notarialnych. Według informacji zamieszczonych na portalu [www.moja.pensja.pl](http://www.moja.pensja.pl), notariusze zarabiają średnio 30 000 zł (brutto), niekiedy nawet 90 000 miesięcznie.

### **5. Podnoszenie kwalifikacji**

W interesie każdego notariusza jest ciągle doskonalenie swoich kwalifikacji we własnym zakresie. Znajomość aktualnych przepisów prawa, profesjonalnej obsługi klientów polegającej na sprawnym i dynamicznym wdrażaniu nowoczesnych systemów informatycznych jest niezbędnym warunkiem szybkiego i efektywnego sposobu załatwiania

spraw. W związku z powyższym notariusze korzystają z dostępnych ofert szkoleniowych zamieszczanych na stronach internetowych Krajowej Rady Notarialnej oraz regionalnych izb notarialnych (w woj. lubelskim [-www.izba@lublin.notar.pl](mailto:www.izba@lublin.notar.pl)) Ponadto notariusze mogą korzystać z ogólnie dostępnej bazy ofert szkoleniowych zamieszczanych na stronie internetowej [www.inwestycjawkadry.info.pl](http://www.inwestycjawkadry.info.pl), jak również z aktualnych informacji dotyczących szkoleń organizowanych w regionie znajdujących się na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie, w zakładce - Rejestr Instytucji Szkoleniowych zamieszczony jest na stronie internetowej <http://ris.praca.gov.pl>. Notariusz ma ograniczone możliwości rozwoju kariery zawodowej. Notariusz nie może podejmować zatrudnienia bez uzyskania uprzedniej zgody rady właściwej izby notarialnej, z wyjątkiem zatrudnienia w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub naukowego, chyba, że wykonywanie tego zatrudnienia przeszkadza w pełnieniu jego obowiązków. Notariuszowi nie wolno także podejmować zajęć, które by przeszkadzało w pełnieniu obowiązków albo mogło uchybiać powadze wykonywanego zawodu. Nie wolno mu w szczególności zajmować się handlem, przemysłem, pośrednictwem i doradztwem w interesach.